

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Ekonomikas un monetārā komiteja

PAGaidu
2007/XXXX(INI)

3.4.2007

ATZINUMA PROJEKTS

Sniegusi Ekonomikas un monetārā komiteja

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus perspektīvām
(2007/XXXX(INI))

Atzinumu sagatavoja (*): *Sophia in 't Veld*

(*) Komiteju ciešāka sadarbība — Reglamenta 47. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Ekonomikas un monetārā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju savā rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā Eiropas enerģētikas politikai ilgtspējīgai, drošai un konkurētspējīgai enerģijai ir jābūt ambiciozai un vērstai uz ilgtermiņa ieguvumiem, galveno uzsvaru liekot uz klimata pārmaiņu apkarošanu, ES ārējās neaizsargātības ierobežošanu attiecībā uz importu un izaugsmes un darba vietu izveides veicināšanu;
 - B. tā kā Komisijas paziņojumā par gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus perspektīvām (COM(2006)0841) un galīgajā ziņojumā par nozares apsekojumu konkurences jomā¹ ir secināts, ka pašreizējie noteikumi un liberalizācijas pasākumi ir veicinājuši noteiktu efektivitātes paaugstināšanos energoapgādes jomā un nodrošinājuši ietaupījumus patērētājiem, taču ir arī secināts, ka tirgus vēl nav pilnībā atvērts un joprojām pastāv šķēršļi brīvai konkurencei un kā tādēļ ir jāīsteno virkne saskaņotu pasākumu;
 - C. tā kā 2006. gada 14. decembra rezolūcijā par Eiropas stratēģiju ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģijai – Zaļā grāmata² Eiropas Parlaments uzsvēra, ka enerģētikas nozares pārvades sistēmu jomā jāveic pilnīga īpašumtiesību nodalīšana, tiklīdz Komisija secina, ka pašreizējie tiesību akti ir neefektīvi;
 - D. tā kā pašreizējās atšķirības, kas pastāv pārrobežu uzraudzības jomā, nevar mazināt, vienīgi piemērojot konkurences noteikumus; tā kā ir jānodrošina padziļināta koordinācija starp valstu enerģijas regulatoriem un jāpaplašina Kopienas uzraudzības loma, lai aizsargātu iekšējā tirgus intereses;
 - E. tā kā pieejamā informācija liecina, ka dalībvalstis ir ierobežoti izmantojušas sabiedrisko pakalpojumu mērķa saistības, lai apmierinātu mazāk aizsargātu patērētāju intereses;
1. atgādina, ka Lisabonas stratēģija var būt veiksmīga, vienīgi turpmāk pieliekot pūles, lai izveidotu kopēju enerģētikas politiku, kuras pamatā būtu plašāks skatījums uz kopējām Eiropas interesēm enerģētikas jomā;
 2. uzskata, ka vairāki būtiski trūkumi, kas ir atklāti nozares apsekojumā, prasa neatliekamu rīcību, lai izveidotu darboties spējīgu iekšējo enerģijas tirgu, efektīvi nodalot tīkla un piegādes darbības, novēršot atšķirības uzraudzības jomā, risinot jautājumus, kas saistīti ar tirgus koncentrāciju un šķēršļiem ienākšanai tirgū, un palielinot pārredzamību tirgus darījumos;
 3. piekrīt Komisijai, ka nav alternatīvu liberalizācijas procesam, un aicina dalībvalstis nodrošināt, lai tiktu pilnīgi un efektīvi transponētas esošās direktīvas liberalizācijas jomā; turklāt atbalsta Komisijas priekšlikumu novērst tirgus darbības traucējumus, piemērojot gan uz konkurenci balstītus, gan reglamentējošus risinājumus;

¹ Komisijas galīgais ziņojums par Eiropas gāzes un elektroenerģijas nozares apsekojumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 17. pantu

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2006)0603.

4. piekrīt nozares apsekojuma rezultātiem, kuros norādīts, ka juridiskā un funkcionālā nodalīšana, ko prasa esošie tiesību akti, ir nepietiekama, lai nodrošinātu patiesa, konkurētspējīga Eiropas enerģijas tirgus attīstību; atgādina, ka ir jānodrošina nediskriminējoša piekļuve tīklam, un pilnībā atbalsta Komisijas priekšlikumu turpmākai rīcībai, lai nodrošinātu skaidrāku enerģijas ražošanas atdalīšanu no enerģijas izplatīšanas;
5. uzstāj, ka tikai stingri īpašumtiesību nodalīšanas noteikumi sniegtu sistēmu operatoriem pienācīgus stimulus darboties un attīstīt tīklu atbilstīgi visu lietotāju interesēm; tomēr uzsver, ka nodalīšana ir jāuzskata par priekšnoteikumu, taču ne par vienīgo nosacījumu, lai garantētu godīgu konkurenci; pieprasa veikt atbilstīgus pasākumus, lai nepieļautu situāciju, kurā valsts monopolus nomaina privāti monopoli;
6. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu nostiprināt valstu enerģijas regulatoru neatkarību, pastiprināt to pilnvaras, padziļināt koordināciju starp tiem un sadarbību starp pārvades sistēmas operatoriem (PSO);
7. uzsver nepieciešamību saskaņot enerģijas regulatoru pilnvaras un neatkarību;
8. piekrīt, ka ERGEG+ pieeja ir vispiemērotākā ātriem un efektīviem panākumiem to tehnisko jautājumu saskaņošanā, kuri ir nepieciešami, lai pārrobežu tirdzniecība noritētu efektīvi;
9. atzinīgi vērtē priekšlikumu piešķirt esošajām PSO asociācijām institucionālu lomu ar oficiāli noteiktām saistībām un mērķiem (ETSO+GTE+ risinājums); tomēr uzsver, ka ir turpmāk jāapsver patstāvīgā īpašumā esošu pārrobežu operatoru izveide, lai nodrošinātu konkurences stiprināšanu un nekavēšanu; uzskata, ka ir arī jāpieliek pūles, lai īstenotu pakāpenisku virzību uz reģionālo sistēmas operatoru attīstību;
10. mudina Komisiju veikt pasākumus pret dalībvalstīm, kuras pārmērīgi aizsargā savus enerģijas lieluzņēmumus, tostarp ar „privileģētās līdzdalības” starpniecību;
11. uzsver, ka ir turpmāk jāpaplašina piekļuve tirgus informācijai, un atzinīgi vērtē Komisijas ieceri ieviest saistošus noteikumus pārredzamības jomā; piekrīt, ka visa atbilstīgā tirgus informācija ir pastāvīgi un savlaicīgi jāpublicē un ka ir jānodrošina pienācīga uzraudzība;
12. atzīmē, ka augsta standarta vispārējo pakalpojumu mērķa saistībām un sabiedrisko pakalpojumu saistībām (VPS un SPS) ir jāatbilst valsts atbalsta noteikumiem un ka tiesību aktus konkurences jomā piemēro attiecībā uz cenu diskrimināciju un tālākpārdošanas ierobežojumiem; uzsver, ka ir īpaši būtiski izvērtēt atlikušo reglamentēto piegādes tarifu ietekmi uz brīvu konkurenci un atbrīvoties no izkropļojumiem.